

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólítások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — — 14 K
Negyedévre — — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. n. 5 órakor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 92. szám.

Péntek, április 21.

Höfer mai jelentései.

Az orosz és délkeleti hadszintér.

Budapest, április 20. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Orosz és délkeleti hadszintér:

Nincs újabb esemény.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Olasz hadszintér.

Budapest, április 20. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Olasz hadszintér:

Kedvezőbb látási viszonyok következtében a tüzérségi harcok a harcvonaltól számos helyén újra élénkebbek voltak.

A Col di Lana csúcsa az el'enség birtokában van.

A Sugana szakaszon az olaszok új hadállásainkat eredménytelenül támadták.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német főhadiszállás jelentései.

Nyugati hadszintér.

Budapest, április 20. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, április 20.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszintér:

Az yperni hajlásban német járőröknek több ponton sikerült az angolok árkaiba behatolnuk, így az eangemarek-yperni országut mellett, ahol mintegy hatszáz méter hosszúságban megszállták az ellenséges állást és azt több kézigránátámadással szemben szilárdan megtartották. Itt valamint Veltjenél és Yperntől délre összesen egy tisztet és száznyolc főnyi legénységet foglyul ejtettünk és két gépfegyvert zsákmányoltunk.

A Tracy le Mont-tól keletre tegnap este vonalaink ellen lövelt gáz csak maguknak a fanciáknak árkaikba ült meg.

A Maas területén az ellenség heves tüzelést intézett a keleti parton töle elfoglalt állások ellen.

A Callette erdőben az előkészítő tüzelésből este felé erős támadás fejlődött. Az ellenség egy kiszögtelelő sarkon árkaikba jutott, egyébként a támadást, a franciák súlyos veszteségei és néhány francia foglyulejtése mellett, visszavertük.

A Woevre sikságon és Verduntól délre emelkedő magaslaton a tüzérségi harcot mindkét fél részéről nagy heves-séggel folytatják, gyalogsági harcra ott nem került sor.

Keleti és balkán hadszintér.

Budapest, április 20. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, április 20.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti és balkánhadszintér:

Lényeges esemény nem történt.

HIREK.

Nagypéntek.

Amikor igazán elmennek a harangok.

Nagybeeskerek, ápr. 21.

Másodszor feszíti magát az emberiség a világháború gyötrelmes és borzalmas keresztjére. És a Nagypénteken kiömlött krisztusi vér újra meg újra kiserked s az emberszeretet arca újra meg újra fájdalommal borul.

Nagypéntek ma nemcsak a keresztény világ, de az egész emberiség gyásznapja s amint a krisztusi kereszt a dicsőség szent fája, a világháború keresztje az emberiség szegényfája.

A Megváltó keresztrefeszítését nyomban követte a föltámadás, de a világháború keresztfáján már két esztendője esüngünk és még nem látni az ég kárpitjának hasadását, amelyen ránkragyog a dicsőséges béke föltámadásának gyönyörűsége sugara...

És Nagypénteken némák a harangok az idén is és elmennek, elmentek tegnap Nagycsütörtök napján, de nem hogy Nagyszombatot visszatérjenek, hanem a véres csatákba, hogy mint ágyuk öldököljenek és pusztítsanak.

És mennek a harangok, igazán elmennek...

A vén templomszolga bucsuztatót kongat s a kis falu torva ezután csak némán intget. Valahányszor régen múlt időkben, diákkorunkban, ha egy hosszú esztendő után hazatértünk az édes szülőfaluba, sirva fakadtunk, amikor először halottuk meg a kisharang ismerős szavát. Hiába, a más városok harangja sohase szól e olyan szépen, mint az elhagyott szülőfalu s ebben a gyermeki egoizmusban van benne a haza igazi szeretete. Most a hazaszeretet nevében bucsuznak el föltek, keljtek utra, menjetek utána falutok legényeinek s épp úgy szeressétek a lövészárkokban a falubeli legényeket, amint tiéket szerettek otthon. Harmónikusan összeesengő ezüst szavatok ezután ágyubömbölés lesz, félelme az ellenségnek, reménysege a magyar népnek. Hát menjetek harangok, csak menjetek! Talán elhozzátok az igazi föltámadást minél előbb és visszajöttök minél előbb a dúló csaták piszkos füstviharából a béke fehér szárnyain.

— **A miniszter köszönete.** A vall. és közoktatásiügyi miniszter a Panesovai népbanknak a panesovai áll. felső kereskedelmi iskola segélyalapja részére tett 800 K és az ottani női keresk. szaktanfolyam részére tett 400 K adományáért őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

— **Vöröskereszt kitiüntetés.** Ferenc Salvator főherceg Reitter Ede lovrini gyógyszerésznek a Vöröskereszt bronz díszérmét adományozta.

— **A nyári időszámlás elrendelése.** Ma már hivatalosan is megtörtént a nyári időszámlás elrendelése Magyarországon. A hivatalos lap mai száma közli a kormány erre vonatkozó rövid rendeletét, amely a következő:

A magyar szent korona országainak területén jelenleg használatos egységes közép-európai időszámítás 1916. évi május hó 1. napjától kezdve 1916. évi szeptember hó 30. napjáig bezárólag akként módosul, hogy az új időszámítás az eddig általánosan használt egységes közép-európai időszámításhoz képest egy órával (60 perccel) előbbre lesz.

Az előbbi bekezdésben foglalt rendelkezéshez képest az 1916. évi május hó 1. napja

már az 1916. évi április 30. napján — az egységes közép-európai időszámításban kifejezve — délután (éjjel) 11 órakor kezdődik, az 1916. évi szeptember hó 30. napja pedig az új — időszámításban kifejezve — egy órával éjjel után ér véget.

A jelen rendelet hatálya a magyar szent korona országainak egész területére kiterjed.

— **Szabad az interurbán telefon.** A kereskedelemügyi miniszter egyik legutóbbi rendeletével megengedte, hogy Torontálmege területén a közvetlenül Nagykiindához, Temesvárhoz és Szegedhez csatlakozó hálózatok előfizetői távbeszélő állomásaikról az egymás közötti forgalomban omentul mindenfajta távbeszélgetést folytathassanak a következő megyékkel: Bácsodrád, Temes, Csongrád, Csanád, Hajdú, Békés, Bihar, Liptó, Varasd, Kolozs, Arad, Pest Pili, Soltkiskun, Jásznagykun, Zolnok, Fejér, Tolna, Baranya, Somogy, Zólyom, Nógrád, Heves, Gömörkishont, Sáros, Szepes, Abaujtona, Borzód, Zemplén, Szabolcs, Ung, Bereg, Ugocsa, Szatmár, Árva, Trencsén, Turóc, Nyitra, Pozsony, Bars, Hont, Esztergom, Komárom, Győr, Moson, Sopron, Vas, Veszprém és Zala vármegyék.

— **A 18 évesek sorozása.** Az 1898-ik évben született népfölkelésre kötelezettek sorozása Nagybeeskereken tudvalevőleg április hó 28-ikán és 29-ikén lesz. Április 28-ikán a nagybeeskereki illetőségűeknek, április 29-ikén pedig a helyben lakó idegen illetőségűeknek kell jelentkezni reggel 7 órakor a szemlére, amely a régi esküdtzéki teremben lesz.

— **Adomány.** Menezér Lipótné a helybeli szegénysorsu hadiözvegyeknek és árváknak 30 koronát adományozott.

— **Beteg és sebesült katonatisztek jelentkezése.** A helybeli állomásparancsnokság a sebesült és beteg tisztokra nézve a következő rendeletet közli:

Azok az összes fegyvernembeli tisztek, tisztjelöltek (katonai tisztviselők és tisztviselőjelöltek), akik a haretérről sebesülten vagy betegen tértek vissza és helyben tartálékkórházakban, intézetekben vagy magánápolásban vannak, vagy egyébként szabadágolva vannak, vagy pedig most könnyű sebesültek vagy üdülők, pótesapatstesteknél szolgálatot teljesítenek, kötelesek folyó évi április hó 25-ikén d. e. 11 órakor a helybeli állomásparancsnokságnál személyesen jelentkezni. Havidijasok, havidijas-jelöltek, akiknek állapota a személyes jelentkezést akadályozza, ezen körülményt katonai orvosi bizonyítvánnyal kötelesek az állomásparancsnokságnál írásban, vagy pedig egy közvetítő személy útján bejelenteni.

— **A lövészvizsgák.** A városi főjegyzői hivatal nyomtatékosan figyelmezteti a lövélajdosonokat, hogy a május hó 4., 5., 6-ikán tartandó lövészvizsgák lovaikat elvezetni el ne mulasszák, mert különben szigorú büntetés sújtja őket.

— **Szereteadományokat a frontra szállít a Hadsegélyező Hivatal Átvételi különléte.** IV., Váci-utca 38. sz.

— **Magyar Hubertus-jelvény.** A honvédelmi miniszterium Hadsegélyező Hivatala megalapította a magyar Hubertus-vadászjelvényt, amely a maga művészi formájában pompás emléke marad a világtörténeti nagy időknek és a magyar vadászok nemes áldozatkészségének, jövendelmével pedig az elesett hősök özvegyei és árvái alapját fogja gazdagítani. A magyar vadászok bizonyára kivétel nélkül megveszik és másokkal is megszerzetik ezt az ő dicsőséges emblémájukat. A Hubertus-jelvény egyszerűbb kiállításban 2 koronába kerül, a disze-sebbje 5 koronába és a jövendelem az utolsó fillérig a nemzet vértanúinak hátramaradtjait illeti. Megrendelhető a Hadsegélyező Hivatal jelvényosztályánál, Budapest, V., Akadémia-utca 17.

— **Kérelem a közönséghez.** A nagybeeskereki vöröskereszt vasuti nyugvó állomásának vezetője kéri a közönséget, hogy a nagybeeskereki vöröskereszt-egylet vasuti állomásán átvonuló beteg és sebesült katonák részére cigarettát adományozni sziveskedjenek. Az adományok Bakalovich Platóhoz, a nyugvó állomás gondnokához (Megyeház) küldendők.

— **Harc a fertőző betegségek ellen** címmel irt érdekes füzetet dr. Hahn Dezső, az Országos Munkásbetegsegélyező és Balesetbiztosító Pénztár főorvosa. A nemi betegségek terjedése szükségessé teszi, hogy a hatóságok intézkedések mellett társadalmi úton is mindent megtegyünk a bajok korlátozására. A nemi betegségek elleni védekezésnél legsikeressebb módszer a védelem módozatainak ismertetése. Ezt a föladatot nagyszerűen oldja meg a kis füzet, mert minden tudálékosságtól menten egyszerű, népies nyelven mutat rá a nemi fertőző bajok terjedésének okaira, a védekezés eszközeire, illetőleg az esetleges fertőzés esetén a szükséges teendőkre. A tanulmány számos képpel ismerteti a nemi bajokat és a gyógyítás módjait. A két ives rendkívül olcsó munka megérdemli, hogy a legszélesebb körben terjesztessék. A füzetet a Népszava könyvkereskedése adta ki, ára 24 fillér, kapható minden könyvkereskedésben.

— **Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!** Hadsegélyező Hivatali Pénztára, Képviselőház.

— **Siketnémák felvétele.** A temesvári áll. segélyezett siketnéma-intézet felügyelő-bizottsága a f. évi június végén veszi fel a jövő tanév új növendékeit. Felvételért folyamodhatnak nemre, valásra és nemzetiségre való tekintet nélkül oly 7—10 éves siketnémák szülei, akik a temesvári siketnéma-intézet kerületébe tartozó Temes-, Torontál- és Krassó-Szörényvármegyék területén laktak. A felsőbb osztályokba olyan gyermekek is vétetnek fel, akik később siketültek meg, akik tehát már beszélni tudnak, de a beszédet elfeledni kezdik. Az intézet a növendékek elméleti oktatásának a befejezése után maga gondoskodik a gyermekeknek szakszerű ipari kiképzetéséről, miért is ezek mint keresetképes egyének adatnak vissza a szülőknél. A felvételt az intézet felügyelő-bizottságától kell kérni, a kérvény azonban az intézet igazgatóságánál nyújtandó be. A kérvényhez csatolandók: keresztlevele, vagy születési anyakönyvi kivonat; a gyermek siketiségét igazoló tisztiorvosi bizonyítvány; himnlóoltási bizonyítvány; hatósági kimutatás a család- és birtokállapotról és esetleg szegénységi bizonyítvány, amelynek csatolása esetében a kérvény és mellékletei bélyegmentesek. A vagyonatlan gyermekekről az intézet gondoskodik, ha a szülő a kérvényben kijelenti és okmányokkal igazolja, hogy gyermekének neveltetésére képtelen. A tandíj évi 40 K, amely azonban a vagyonatlanoknak, kérsükre szintén elengedtetik. Az eltartási díj havi részletekben, a tandíj félévi részletekben is fizethető. Ruházatról a szülő tartozik gondoskodni. A növendékek a modern kor igényeinek megfelelő és mintaszerűen berendezett internátusban nyerne ellátást. Az intézet igazgatósága fölhívja az érdekelteket, hogy kérvényeiket mielőbb, de legkésőbb június 15-ikéig küldjék be a temesvári siketnéma-intézet igazgatóságához, mely szívesen szolgál nyomtatványokkal és bővebb felvilágosításokkal.

— **Könyvet a haretérről!** Az Országos Hadsegélyező Bizottság és a Magyar Szent Korona Országainak Vöröskereszt-Egylete könyveket, füzeteket, képes újságokat kér a haretéren levő katonák részére. A küldemények a Vöröskereszt Szereteadomány-osztályához (Budapest, V., Lipót-kört 1.) címzendők. A kir. posta bérmentesen szállítja a csomagot, ha ráírjuk: „Szereteadomány a haretéren levő katonák számára.”

— Főlvétel a temesvári tanítóképzőbe. A temesvári tanítóképző igazgatója közli, hogy a temesvári m. kir. áll. elemi népiskolai tanítóképzőintézetbe a jövő 1916—17. tsk. évre felvételnél: az I. osztályba 40-en; a jobb tanulmányi előmenetelű növendékek már az I. osztályban, a létszámra való tekintet nélkül, földíjas, esetleg teljes ingyenes ellátási kedvezményben részesülnek; a II. osztályba: 9 teljes ingyenes, 10 földíjas, 6 teljes fizetéses, 3 ebédkedvezményes, 4 középszegélyes és 3 bejáró; a III. osztályba: 12 teljes ingyenes, 13 földíjas, 10 teljes fizetéses, 3 ebédkedvezményes, 7 középszegélyes és 5 bejáró; a IV. osztályba: 10 teljes ingyenes, 11 földíjas, 4 teljes fizetéses, 2 ebédkedvezményes és 2 bejáró növendék s 6 középszegélyes. Az ingyenesek minden befizetés nélkül, a földíjasok havi 21 K és a teljes fizetésesek havi 42 K befizetésért teljes ellátásban részesülnek az intézet internátusában, ahol egyszersmind szakzerű nevelés alatt is állanak a növendékek. Az első évfolyamba felvételnek oly ép testű és egészséges tanulók, akik életük 14. évét már betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek és a polgári vagy középiskola IV. osztályát sikerrel végezték. Az I. koronás bélyeggel ellátott folyamodványok a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címzendők, de a tanítóképző-intézet igazgatóságához küldendők be. A folyamodványok beküldésének határideje május hó 31-ik napja. Bővebb felvilágosítást az intézet igazgatósága nyújt.

— Borbehozatali lehetőség. Romániából egy megbízható borkereskedő-cég 2000 Hl. vörös és 5—6000 Hl. kiviteli tilalom alul mentes fehérborot ajánl. A temesvári kereskedelmi és iparkamara erre a behozatali lehetőségre azzal hívja fel az érdekeltek figyelmét, hogy közelebbi adatok a bukaresti és. és kir. osztrák-magyar konzulátusnál szerezhetők be.

A nagybecskereki nők szociális missiótársulata megalakulásához.

Nagybecskerek, ápr.

Az elmúlt hét elején alakult meg Nagybecskereken az itteni katolikus nők szociális missiótársulata. Jól esik konstatálni, hogy a háborúnak ezer nyomorúsága, ha a teljesen szükséges arányban nem is, de az előbbi időkhez mérten mégis haladásnak tekinthető mértékben felkeleti a mi szociális kérdések iránt nagyon kevés érzékkel bíró társadalmunk érdeklődését azok iránt a feladatok iránt, melyek szociális téren a társadalomra hárulnak. A társadalomnak azok a rétegei, akik a szociális feladatok megvalósítása és irányítása tekintetében vezető szerepre vállalnak hivatva, eddig meglehetősen azzal, ha egy pár olyan együletet alakítottak, mely pl. a jótékonykodás vagy egyéb szociális cél jegyében alakult, működésük azonban hatályosnak nem volt tekintendő, eltekintve egyes ritka kivételektől. Hogy a társadalom úgy vegyen a kezébe valamely szociális kérdést, hogy feltűnés nélküli, de alapos munkával igyekezzék szociális feladatainak megfelelni, erre nálunk Magyarországon mindezekig kevés példa volt. Egy világpusztító háború min-

den nyomorúsága kellett ahhoz, hogy a mi társadalmunk tudatára jöjjön annak, hogy könnyeket letörölj, bajokon segíteni nem gyűlésekkel, hanem csak tettekkel lehet. A nagybecskereki katolikus nők szociális missiótársulata az igazi munka jegyében alakult meg és mint ilyen együletet, őszinte örömmel kell üdvözölnie valláskülönbőség nélkül mindenkinek, akinek a társadalom szociális feladatai iránt csak egy kis érdeke is van. Az a program, melyet ez a társulat maga elé tűzött, nem vallási program, de alapja mégis az, mely minden vallásnak tételeiben bennfoglaltatik: az emberszeretet.

És ennek az emberszeretnek cél-tudatos ápolása nemcsak a vallási és etikai jócselekedet fogalma alá esik, hanem a társadalomnak egyik önvédelmi eszköze is az antiszociális cselekedetek ellen.

Hogy csak kriminalpolitikai szempontból tekintsük is ezt a kérdést, azt hiszem ma már nem lehet vitás, hogy a társadalom egyetemes érdekeit kisebb-nagyobb mértékben veszélyeztető bűncselekmények elkövetése ha nem is kizárólag, de jórésben szociális okokra vezethető vissza. Az sem lehet már vitás, hogy a társadalom érdekeit sértő vagy veszélyeztető cselekmények elleni küzdelem nem merülhet ki az ily cselekmények elkövetőinek megbüntetésében, hanem a megelőzést is fel kell ölelnie, amint az orvos is arra törekszik a betegségek a járványok gyógyításánál, hogy azok okainak megszüntetése útján az okozatnak, a betegségnek tovaterjedését megakadályozza.

A háború által teremtett rossz gazdasági helyzet, egyes családoknak a családfenntartó hadbavonulása folytán kellő anyagi támasz nélkül maradása, az a sok egyéb csapás, melylyel a háború nagyon, de nagyon sok családot sújt, mind valóságos melegágyai a kriminalitásnak. És ne gondolja senki sem, hogy az ily büntetendő cselekmények elkövetése esetén azon a közvetlen sérelmen kívül, melyet maga a bűncselekmény elkövetése okoz, a társadalomra más hátrány nem hárul. Elég egy betekintés a bűnügyi statisztikába, hogy az ember meggyőződjék arról, mennyivel többen vannak azok, akik a büntetésük kiállása után a jó útra többé visszatérni nem képesek, akik állandó veszedelmére vannak a személy- és vagyonbiztonságnak! Szinte kiszámíthatatlan az az érték, amely az alkalmi bűnözők visszaesése folytán csupán munkacserében a társadalom számára elvész. És ha tekintetbe vesszük a statisztikának azt az eredményét, mely szerint a háború után a kriminalitás főleg a vagyon- és testi épség elleni cselekmények tekintetében növekedik s ha figyelemmel vagyunk arra, hogy a háború sokféle nyomorúsága a leggazdagabb talaja a kriminalitásnak, nem mehetünk el e tények mellett anélkül, hogy fel ne ismerjük annak a szükségességét, hogy a megelőzés eszközeivel iparkodjunk ha nem is eliminálni, de csökkenteni azoknak az okoknak az érvényesülését, melyek a kriminalitás terjedését előidézni alkalmasak.

Ez a feladat pedig elsősorban társadalmi feladat. Magának a társadalomnak kell a kezébe venni a kérdést, a hatóságok szerepe itt csak a teljes és jóindulatu támogatás lehet. Ezért őszinte örömmel kell fogadni minden olyan társadalmi szervezkedést, mely a szociális bajok orvoslását, a háborús nyomor enyhítését tűzi ki céljául, mert ezzel nemcsak az emberszeretet követelményeinek tesz eleget, hanem a társadalom önvédekezésének is hathatós tényezőjévé válik.

A nagybecskereki katolikus nők szociális missiótársulata a szociális munka jegyében alakult meg, egész szervezete is már a munkára való készséget mutatja és ezért méltán tarthat számot ugy a hatóságok, mint a társadalom hathatós és jóindulatu támogatására. Nemcsak emberbaráti kötelességének tesz eleget, hanem a társadalom és így közvetve a saját érdekeit is védi, aki ezen szociális társaság működését akár anyagi, akár erkölcsi támogatásban részesíti.

Dr. Kern Aurél.

LEGUJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

Békehirosztelések.

Budapest, ápr. 21. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése. Berlinből sürgönyzik:

A Norddeutsche Allgemeine Zeitung írja: Ismét békehirosztelések terjedtek el s beszélnek, hogy Oroszország részéről lépések történtek a béketárgyalások megkezdésére. Berlini illetékes helyeken azonban mitsem tudnak erről.

A 16 évesek fölmentése.

Budapest, ápr. 21. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése.

A félhivatalos Budapesti Tudósítót félhatalmazták annak közlésére, hogy az 1898-ban született s a népfölkelési szemlén fegyveres szolgálatra alkalmasnak talált népfölkelők fölmentésére vonatkozó kérvények csak rendkívüli esetekben lesznek tekintetbe véve. A fölmentés iránti kérvényeket az illetőnek soroztatása napjától számított nyolc napon belül kell az illetékes hatóságokhoz benyújtani, különben figyelmen kívül hagyatnak.

Török — román tárgyalások.

Budapest, ápr. 21. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata. Konstantinápolyból sürgönyzik:

A török kormány a román kiküldöttekkel megkezdett tárgyalásai, amelyek azonosak Románia és Németország között létrejött megegyezéssel, kedvezően folynak.

Az angol védkötelezettség.

Budapest, ápr. 21. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata. Londonból sürgönyzik: A Reitter-ügynökség jelenti:

A politikai válság ügyében megegyezés történt. Mint a londoni sajtóiroda jelenti, a kormány a tegnapi minisztertanácsban megegyezett ama javaslatok dolgában, amelyeket az ujoncozási kérdésben a parlament elé kíván terjeszteni. A javaslatokat mindkét házban kedden titkos ülésen fogják beterjeszteni.

Az Unió új jegyzéke Németországhoz.

Budapest, ápr. 21. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése.

Mint a Localanzeiger jelenti, az Unió új jegyzéke múlt éjjel megérkezett Berlinbe s valószínűleg ma átadják a külügyi hivatalban.

Munkásnő

alkalmazást nyerhet azonnal nagyobb helybeli iparvállalatnál.

Magyar és német gyorsírásban teljesen jártas, több évi gyakorlati bíró

gépírónő

megfelelő fizetéssel felvételik.

Strasser és König.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fkg-u.
Hj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fedrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bencze A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Gottmann Jakabné és fiai, Kültel

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpallota.

Háló, kötéláru kereskedés:

Konkoly Róza I. és Testvérei, József Fő-
herceg-utca 5.

Kalapkészítő:

Andresz A., Főtér, Baner-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkauzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sirkóraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpallota.

Szállodák:

Beneth nagyszállója, Ferencz József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” e. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelék.
Schwirtlich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bencze A. és fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söröző.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyás, Otthon-söröző.
Tóth és Norisán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Olah Gábor, Bajza-u.

Minden második sorsjegy nyer.

Minden második sorsjegy nyer.

Közgazdasági bank váltóüzlete Nagybecskerek.
Magy. Kir. Szabad.

Osztály-sorsjáték

Fő-árusítója.

Alulírott intézet tudatja az érdeklődőkkel, hogy a Magy. Kir. Szabad. Osztálysorsjáték igazgatóságától a

„Főárusítási”

jogot megkapta. Ezáltal nagy és állandó osztálysorsjegykészlet áll a t. vevőközönség rendelkezésére
Postai megbízások haladéktalanul elintéztetnek. Telefonszám. 10.

1/8 sorsjegy ára 1.50 K, 1/4 sorsjegy ára 3.— K, 1/2 sorsjegy ára 6.— K, 1/1 sorsjegy ára 12 K.

Alárusítók helyben és vidéken megfelelő kedvezmények mellett kerestetnek.

Teljes tsztelettel

Közgazdasági Bank mint Részvénytársaság

110 000 sorsjegy.

55.000 nyeresemény.

Váltóüzlete.

110.000 sorsjegy.

55.000 nyeresemény